

Olvasmány: Iz 43, 16-21**Evangélium:** Jn 8, 1-11**Szentlecke:** Fil 3, 8-14

Habemus papam!

Ferenc pápa

NAGYBŐJT 5. VASÁRNAPJA

Jövő vasárnapi (Virágvasárnapi) szentírási szakaszok: **olvasmány:** Iz 50, 4-7; **szentlecke:** Fil 2, 6-11

EVANGÉLIUM (Lk 22, 14 – 23, 56): Amint elérkezett az óra, Jézus asztalhoz ült apostolaival együtt. Így szólott hozzájuk: „Vágyva vágytam arra, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek, mielőtt szenvedek. Mondom nektek, többé nem eszem ezt, míg be nem teljesedik az Isten országában.” Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és így szólt: „Vegyétek, és osszátok szét magatok között. Mondom nektek: nem iszom a szőlőtő terméséből addig, amíg el nem jön az Isten országa.” Azután kenyeret vett a kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: „Ez az én testem, amely értetek adatik. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.” Ugyanígy a vacsora végén fogta a kelyhet is és azt mondta: „Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amely értetek kiontatik.” „De nézzétek, az áruló keze is rajta van az asztalon. Az Emberfia ugyan elmegy, amint el van rendelve, de jaj annak az embernek, aki elárulja.” Erre kérdegetni kezdték egymást, ki az közülük, aki ezt megteszi. Majd versengés támadt köztük, hogy melyikük a nagyobb. Erre azt mondta nekik: „A királyok uralkodnak a népeken, s akik hatalmat gyakorolnak fölöttük, jötevőiknek hívhatják magukat. Közöttetek ne így legyen. A legnagyobb legyen olyan, mintha a legkisebb volna, az előjáró pedig mintha a szolga volna. Mert ki a nagyobb, aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Nyilván az, aki az asztalnál ül. Én mégis úgy vagyok köztetek, mint aki szolgál. Ti kitarottatok velem megpróbáltatásaimban. Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezetek Izrael tizenkét törzse fölött. Simon, Simon, a sátán hatalmat kért magának fölöttetek, hogy megrostáljon benneteket, mint a búzát. De én imádkoztam érted, ne hogy meginogj a hitedben. Amikor majd megtérsz, te erősíted meg testvéreidet.” „Uram – felelte –, kész vagyok arra, hogy börtönbe, sőt a halálba menjek veled!” Ő azonban így válaszolt: „Péter, mondom neked, mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadod le, hogy ismeresz engem.” Aztán tovább beszélt hozzájuk: „Amikor elküldteket benneteket erszény, tarisznya és saru nélkül, szenvedtetek-e hiányt valamiben?” „Semmiben sem” – felelték. „Most azonban – folytatta –, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyát is. Akinek pedig nincsen, adja el a ruháját, és vegyen rajta kardot. Mondom nektek, be kell következnie annak, amit az Írás rólam mond: »A gonosztevők közé számították.« Sorsom ugyanis beteljesedik.” „Uram – mondták –, nézd, van itt két kard!” Erre csak annyit mondott: „Elég.” Ezután kiment, és szokása szerint elindult az Olajfák-hegyére. A tanítványok is követték őt. Amikor odaért, azt mondta nekik: „Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.” Azután mintegy kőhajításnyira eltávozott tőlük, és térdre borulva imádkozott: „Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a kelyhet. De ne az én akaratom teljesüljön, hanem a tied.” Ekkor megjelent neki az égből egy angyal, és megerősítette. Halálfélelem kerítette hatalmába, és még kitartóbban imádkozott. Verejtéke mint megannyi vércsepp hullott a földre. Majd abbahagyta az imát és visszament a tanítványokhoz, de a szomorúságtól alva találta őket. Rájuk szólt: „Miért alusztok? Keljetek fel és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!” Mielőtt még befejezte volna a szavait, egy csapat érkezett. Júdás vezette, egy a tizenkettő közül. Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. Jézus megkérdezte: „Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?” Amikor a tanítványok látták, hogy mi készül, megkérdezték: „Uram, rántsunk kardot ellenük?” Egyikük mindjárt le is sújtott a főpap szolgájára, s levágta a jobb fülét. De Jézus leintette: „Hagyjátok, elég!” Aztán megérintette a szolga fülét, és meggyógyította. Az ellene kivonult főpapoknak, a templomórság tisztjeinek és a vénekek pedig ezt mondta: „Mint egy rabló ellen, úgy vonultatok ki, kardokkal, dorongokkal! Naponta ott voltam a templomban veletek, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok, a sötétség hatalmáé.” Míután elfogták Jézust, a főpap házába vitték. Péter messziről kísértc. Az udvar közepén tüzet raktak, és körbe ülték. Péter is közéjük ült. Egy szolgáló meglátta, hogy ott ül a tűznél. Szemügyre vette, aztán megjegyezte: „Ez is vele volt.” De Péter tagadta: „Asszony, nem is ismerem őt.” Nem sokkal ezután más valaki is észre vette: „Te is közéjük tartozol!” – szólt neki. Péter tiltakozott: „Ember, nem tartozom közéjük!” Alig telt el egy óra, valaki ismét bizonygatta: „De igen, ez is vele volt, hiszen galileai.” „Ember – tagadta újra Péter –, nem tudom, mit beszélsz.” Még ki sem mondta, máris megszólalt a kakas. Az Úr megfordult, s rátekintett Péterre. Péternek eszébe jutott, mit mondott neki az Úr: „Mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Akkor Péter kiment, és keserves sírásra fakadt. Az emberek, akik őrizték Jézust, csúfolták belőle és bántalmazták. Szemét bekötötték, és kérdezték: „Találd el, ki ütött meg?” És mindenféle szitkokat szórtak rá. Mihelyt megvirradt, összegyűltek a nép vénei, a főpapok meg az írástudók, és a tanácsuk el állították. „Ha te vagy a Messiás – szólították fel –, mondd meg nekünk.” Így válaszolt rá: „Ha megmondom is, nem hiszitek el. Ha pedig kérdezlek benneteket, nem feleltök. De az Emberfia mostantól fogva a hatalmas Isten jobbján fog ülni.” Erre egyszerre közbevágtak: „Tehát te vagy az Isten Fia?” Ő pedig ezt mondta nekik: „Ti mondjátok, hogy én vagyok.” „Mi szükségünk van még tanúkra? – mondták erre. – Magunk hallottuk a saját szájából.” Ezzel fölkerekedett az egész testület, és Pilátushoz kísérték. Ott vádolni kezdték: „Azt tapasztaltuk – mondták –, hogy tévútra vezetí népünket. Megtiltja, hogy adót fizessünk a császárnak. Azt állítja magáról, hogy ő a Messiás király.” Pilátus megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” „Magad mondd” – felelte. Pilátus erre kijelentette a főpapoknak és a népnek: „Nem találok semmiben bűnösnek ezt az embert.” De azok erősködtek: „Tanításával felláztatja a népet Galileától kezdve egészen Judeáig.” Ennek hallatára Pilátus megkérdezte, hogy Galileába való-e. Amikor megtudta, hogy Heródes uralma alá tartozik, elküldte Heródeshez, aki azokban a napokban éppen Jeruzsálemben tartózkodott. Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Régóta szeretete volna látni, mert sokat hallott felőle, s remélte, hogy valami csodát tesz a jelenlétében. Sokat faggatta, de ő nem méltatta feleletre. A főpapok és az írástudók is odamentek, és hevesen vádolták. Heródes akkor udvarával együtt gúnyt űzött belőle. Csúfságból fehér ruhába öltöztette, aztán visszaküldte Pilátushoz. Ezen a napon Heródes és Pilátus jó barátok lettek; azelőtt ugyanis haragban voltak. Pilátus ismét összehívta a főpapokat, a véneket és a népet, s így szólott hozzájuk: „Elém vezetítek ezt az embert, mint a nép lázítóját. Jelenlétetekben kihallgattam, de az ellene felhozott vádak közül nem találtam egyetlen sem vétkesnek. És Heródes sem, mert lám, visszaküldte hozzám. Láthatjátok, semmi olyat nem követett el, amiért halált érdemelne. Megfenyíttem hát, és szabadon bocsátom.” Az ünnep alkalmával szabadon kellett bocsátania egy foglyot. Az egész nép akkor kiáltozni kezdett: „Vesszen el! Bocsásd szabadon Barabást!” Barabást a városban történt fölkelés és gyilkosság miatt vetették börtönbe. Pilátus ismét hozzájuk fordult, mert szabadon akarta bocsátani Jézust. De tovább ordítottak: „Keresztre! Keresztre vele!” Harmadszor is megkérdezte: „De hát mi rosszat tett? Semmi vétket nem találok, amiért halálra kellene ítélnem. Megfenyíttem és szabadon bocsátom.” De azok nem tágtottak, hanem egyre elszántabban, egyre hangosabban kiáltozták, hogy feszítse keresztre. Erre Pilátus úgy határozott, hogy enged követelésüknek. Szabadon engedte hát kérésükre azt, aki lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe, Jézust meg kiszolgáltatta nekik akaratuk szerint. Ahogy elvezették, megállítottak egy cirenei embert, Simont, aki éppen a mezőről tartott hazafelé. Vállára adták a keresztet, hogy vigye Jézus után. Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Jézus hozzájuk fordult és így szólt: „Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok! Inkább magatokat sirassátok és gyermekeiteket, mert

jönnek majd napok, amikor azt fogják mondani: Boldogok a magtalanok, és akik nem születtek és nem szoptattak. Akkor majd kiáltani fogják a hegyeknek: »Omoljatok ránk!« És a domboknak: »Takarjatok el!« Mert ha a zöldellő fával így tesznek, mi lesz a sorsa a kiszáradt fának?» Két gonosztevőt is vittek vele, hogy kivégezzék őket. Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek hívtak, ott keresztre feszítették, s a gonosztevőket is vele, egyiküket jobbról, másikukat balról. Jézus pedig ezt mondta: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek.” Ruháján sorsot vetve megosztottak. A nép báméskodott, a főtanács tagjai gúnyolódtak: „Másokat megmentett – mondták –, most mentse meg magát, ha ő a Messiás, az Isten választotta.” Gúnyt űztek belőle a katonák is, odamentek, és ecettel kínálták: „Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat!” – mondták. Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratok tettek: Ez a zsidók királya. Az egyik fölfeszített gonosztevő káromolta: „Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg hát magadat és minket is.” A másik rászólt: „Nem félsz az Istenről? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded. Mi legalább tetteink méltó büntetését kapjuk. De ez semmi rosszat sem tett!” Aztán hozzá fordult: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmadban.” Ezt válaszolta neki: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.” A hatodik óra körül sötétség támadt az egész földön, s egészen a kilencedik óráig tartott. A nap elsötétedett, a templom függönye középen kettéhasadt. Jézus ekkor hangosan felkiáltott: „Atyám, kezdedbe ajánlom lelkemet.” E szavakkal kilehelte lelkét. Amikor a százados a történeteket látta, dicsőítette az Istent, s azt mondta: „Ez az ember valóban igaz volt.” Az egész kíváncsi tömeg, amely összeverődött, a történetek láttán mellét verte és szétszólt. Jézus ismerősei pedig, köztük az asszonyok is, akik Galileából kísérték, távolabb állva nézték mindezt. Volt egy József nevű derék és igaz férfi, Judea Arimatea nevű városából származott, és maga is várta az Isten országát. Tagja volt a tanácsnak, de nem értett egyet a határozattal és az eljárással. Ez elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Aztán levette, gyolcsba göngyölté, és sziklasírba helyezte, amelyben még nem feküdt senki. A készület napja volt, amikor a szombat fényei már világítottak. A Galileából érkezett asszonyok is elmentek, és megnézték a sírt, hogyan helyezték el benne a holttestet. Hazatérőben illatszereket és keneteket vásároltak, a szombatot meg a parancs szerint nyugalomban töltötték.

Elmélkedéshez:

- Mit tettem volna Péter helyében?
- Fölvállalom-e mások előtt is a Jézussal való kapcsolatomat?
- Szívesen beszéllek-e erről másoknak, másokkal?

Annuntio vobis gaudium magnum: habemus papam! (Nagy örömhírt mondok nektek: van pápánk!)

Krisztus 266. helytartója, az eddigi Buenos Aires-i érsek, 76 éves. Nevét Jean-Louis Tauran protodiakónus bíboros jelentette be a Szent Péter-bazilika középűs loggiájáról. Az új pápa a **Ferenc** nevet választotta, az első alkalom ez az egyház kétezres éves történetében, csakúgy, mint az, hogy az új pápa a Jézus Társaság tagja. **Jorge Mario Bergoglio** 1936. december 17-én született Buenos Airesben, olasz bevándorló munkáscsaládban. Ötgyermekes családban nőtt fel, édesapja Olaszországból vándorolt ki Argentínába, és a vasútnál dolgozott. Vegyipari középiskolát végzett, majd a papi hivatást választotta. A szeminárium elvégzése után, 1958-ban belépett a jezsuita rendbe. Chilében végezte humán tanulmányait, majd 1963-ban visszatért Buenos Aires-be, ahol filozófiából szerzett diplomát a San José egyetemen. 1964 és 65 között irodalmat és pszichológiát tanított Santa Fe a Szeplőtelen Szűzanya intézetben, majd Buenos Aires-ben. 1969-ben szentelték pappá. 1973. július 31-én megválasztották Argentína jezsuita provinciálisának. Ezt a tisztségét hat éven át töltötte be. 1980-tól annak a szemináriumnak a rektora volt, amelyben végzett. 1986-ban Németországban fejezte be doktori tézisét. 1997-ben Buenos Aires koadjutor érsekévé nevezték ki, majd 1998-ban, Antonio Quarracino bíboros halálakor, az argentin főváros érseke lett. 2001-ben kreálta bíborossá II. János Pál pápa. Három vatikáni kongregációnak is tagja, 2005 óta az Argentin Püspöki Konferencia elnöke. Bergoglio teológiai gondolkodásában inkább mértékletes, kész a párbeszédre. Küzd a társadalmi igazságtalanságok ellen, határozottan kiáll a szegények mellett. Aszketikus hozzáállással viszonyul a világhoz: tömegközlekedéssel jár, nem költözött be a főpapi rezidenciába, s állítólag még ételeit is maga készíti. Sokoldalú: jó szakács, szereti az operát, a görög műveltség barátja, Shakespeare és Dosztojevszkij a kedvenc írója. Több lelkiségi könyv szerzője. A 2001-es rendes püspöki szinódus főrelátora volt, majd 2005 és 2011 között az Argentin Püspöki Konferencia elnöki tisztségét töltötte be. Jól úszik, erős, holott gyerekkora óta tüdőproblémái vannak. A kevés szavú ember megszólalásainak súlya van a 40 milliós Argentínában, ahol a lakosság 90 százaléka katolikus. Karácsony és húsvét idején Bergoglio felkeresett beteg gyerekeket ápoló kórházakat, fogházakat, megmossa a betegek és fogyok lábát. A közszereplés nem az ő műfaja.

Miként jellemezné önmagát? – kérdezte a leendő pápát két évvel ezelőtt egy újságíró. Mire ő ezt válaszolta: „Én Jorge Mario Bergoglio, pap vagyok”. Ez a kis anekdota jól írja le az új pápát. Alázatos és egyszerű, ilyen volt papként és püspökként. Gyermekkorától az egyszerűség és a mások iránti figyelmesség volt megkülönböztető jegye. Minden iránt érdeklődik, szereti az irodalmat, a művészetet, a sportot, sőt jó argentinként még a tangót is. Elkötelezi magát a keresztények közötti párbeszédben, nagy figyelmet fordít az emigránsok és a fiatalok közötti apostoli munkára. A szegények apostola, hangja a hangtalanoknak, arca azoknak, akiknek nincs arca. Buenos Aires-ben úgy közlekedik, mint a hétköznapi emberek, metrón és villamoson. Első helyre mindig a szegény embereket emeli, a székesegeházban úgy gyóntat, mint bármelyik más pap. Akkor emeli fel szavát, amikor védelmezni kell az emberi méltóságot. Tiltakozik a művi vetélés és a nők kihasználása ellen. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az egyháznak nem szabad a nagyság illúziójában ringatnia magát. A püspököknek azt mondja, hogy szentként

kell élniük, Krisztusra szegezett arccal. 8 évvel ezelőtt részt vett a konklávéban, amelyen XVI. Benedek lett a pápa, ám a jelöltek között akkor sokat emlegették az ő nevét is. Egy interjúban néhány évvel ezelőtt azt mondta, hogy élete alapját mindig a Jézussal való találkozás ámulata, az Ő személyének csodája alkotta.

NAGYBŐJTI ÉS NAGYHETI PROGRAMOK

- + Nagyböjt szombatjain gyónási lehetőség van a belvárosi plébánián *délután 3 órától ½ 6-ig.*
- + **Március 22-én**, pénteken, *este 9 órától* fáklás keresztút lesz, a szokott módon, a menet a Széchényi térről indul a Tamás-hegyi kálváriára.
- + **Március 23-án**, szombaton, *dél előtt 9 órától* nagytakarítást tartunk a Belvárosi templomban illetve az udvaron.
- + **Március 24. Virágvasárnap:** A Vízivárosban a szokott időben, **½ 9-kor** kezdődik a szentmise, a Belvárosban NEM változik a miserend: a szentmise **10 órakor** az udvaron kezdődik a barkaszenteléssel, a **½ 12-es** szentmise elmarad, az *esti 7 óras* szentmisét megtartjuk. Az esti misén barkaszentelés nem lesz, de a záróáldás után megáldjuk azokat az ágakat, amiket a hívek hoznak magukkal.
- + **Március 28-a és 30-a (Nagycsütörtök és Nagyszombat)** között reggel természetesen nem lesznek szentmisék a Szent István kápolnában!
- + **Március 28-án, Nagycsütörtökön** a Belvárosban *este 7 órakor* kezdődik az esti szentmise. Virrasztásra *este 11 óráig* lesz lehetőség. A vízivárosiakat szeretettel várjuk erre a szertartásra, mivel ezen a napon csak egy szentmise lehet. Természetesen felmehetnek a Bazilikai bíborosi szentmisére is. *Este 8 órától* keresztút, majd *9 órától* közös virrasztás lesz a Szent Tamás kápolnában.
- + **Március 29-én, Nagypénteken** *délután 3 órakor* keresztutat járunk a Belvárosi Temető fölötti Kálvárián. A stációkat a Képviselőtestület tagjai mondják. Az esti szertartás a Vízivárosban **6 órakor**, a Belvárosban *este 7 órakor* kezdődik. Az Evangélium helyén Passió lesz, majd keresztthódolat. Szertartás után előbb egyéni, csöndes szentségimádás lesz, majd közös. Egyéni szentsírlátogatásra a Vízivárosban *este 9 óráig*, a Belvárosban *11 óráig* lesz lehetőség.
- + **Március 30-án, Nagyszombaton** a Vigília szertartása a Belvárosban *este 8 órakor*, a Vízivárosban *este 9 órakor* kezdődik. A szertartások után ételszentelés lesz, majd agapét tartunk.
- + **HÚSVÉTVASÁRNAP** Vízivárosban **½ 9-kor** lesz az ünnepi szentmise, a Belvárosban **10 órakor** ünnepi szentmise, utána körmenet a korábbi években megszokott útvonalon. A **½ 12-es szentmise elmarad**, az *este 7 óras* szentmisét megtartjuk.
- + **Húsvéthétfőn** hétköznapi miserend szerint, **½ 8-kor** a Szent István kápolnában, *este 7 órakor* a Belvárosban lesznek szentmisék.

Hirdetések

- + Nagyböjt péntekjein *este 7-től* plébániánk közösségeinek vezetésével imádkozzuk a keresztutat templomunkban: **március 22.:** fáklás keresztút a béralkozókkal; **március 29.:** Képviselőtestület (A Belvárosi temető feletti stációknál *délután 3 órakor*.)
- + Taki az újságos asztról elvihető, a még nem iskolás gyermekek rajzolják le Jézust, a keresztútjának egyik állomásánál.